

Poul Clausen: Det kan ikke nægtes, at det område, som vi her befinder os på, lovgivningsmæssigt er af ikke ringe vigtighed med hensyn til befolkningens ernæringsmæssige og sundhedsmæssige forhold, og at det også er vigtigt med hensyn til løsning af den opgave at skaffe gode og forsvarlige tilstande i de virksomheder, der har med levnedsmidlernes tilberedning og salg at gøre.

Det er klart, som det også allerede er sagt i dag, at mange af den gældende lovs bestemmelser er meget gamle, og det er naturligt, at der med mellemrum finder en revision og ajourføring sted af disse bestemmelser, idet man drager nytte af de resultater, som videnskaben og også årenes erfaringer stadig stiller til vor rådighed i så henseende. Imidlertid er der med hensyn til de resultater, som måske navnlig videnskaben efterhånden kommer til, det at bemærke, at man skal behandle dem med varsomhed. Erfaringerne er stadigvæk på fremmarch, og det er endda mere korrekt at sige, at man skal regne med såvel frem- som tilbageskridt, idet man må indrømme, at i vor forjagede tid stilles man ikke sjældent over for nyskabelser, der viser sig ikke at kunne holde for en nøjere prøvelse. Jeg vil f. eks. gerne minde om, at der var en tid — den ligger ganske vist lidt tilbage —, da man fandt, at det var et fremskridt ikke alene at afskaffe den ris, man brugte i husholdningen, men også at polere den, så den blev skinnende fin og blank, hvorefter man efter nogen tids forløb opdagede, at i de lande, hvor ris er et hovednæringsmiddel for befolkningen, påførte man den intetanende befolkning den sygdom, der hedder beriberi.

Under vore egne himmelstrøg har vi ligeledes været ufornuftige nok til i altfor stor udstrækning at foretrække det fine udseende for den virkelige værdi af mange næringsmidler; vi foretrækker det fine, hvide hvedemel for det mørke, grove, der har en mange gange større næringsværdi. Vi giver vore børn, og spiser selv, i altfor høj grad færdigtygget mad, og vi fodrer befolkningen, selv under den nugældende rationering, med sukker, skønt man meget vel erkender, at dette er en mindreværdig kost.

Det er for mig ganske oplagt, at en lov om næringsmidler, der helt forbød fremstilling af visse gængse næringsmidler, ville betyde et stort ernæringsmæssigt fremskridt, men det ville ikke blive nogen populær lov, den ville rent ud sagt risikere at blive lagt for had, ja endog for at blive sa-

boteret, for vi er herhjemme i høj grad vanemennesker, og den enkeltes madpose betragtes af ham selv som hellig og urørlig.

Jeg skal ikke fremture i fremsættelsen af flere revolutionerende tanker, men skal i forbindelse med det allerede antydede sige, at et oplysningsarbejde på dette område efter min opfattelse ville være meget nyttigt. De enkelte ernæringshygiejnikere, der for at sige det rent ud vover at tale Roma midt imod, taler stort set for døve øren. Der burde gøres et arbejde for at skaffe midler til et virkelig omfattende oplysningsarbejde, som i det lange løb absolut ville svare renter.

Efter disse bemærkninger skal jeg om det foreliggende lovforslag sige, at enhver sund lovgivning på dette område efter min mening må baseres på at opnå en passende balance mellem de hensyn, man skylder sundheden på den ene side og omfanget af og omkostningerne ved de lovfæstede bestemmelser på den anden. Der må stilles visse mindstekrav til en forsvarlig behandling af og omgang med levnedsmidlerne, men disse krav må kunne praktiseres på en sådan måde, at de ikke unødvendigt fordyrer de pågældende varer og ikke gør deres fremstilling og forhandling unødigt besværlig.

Angående lovforslagets enkeltheder har jeg ikke alvorlige indvendinger at gøre, men vil dog pege på, at der i § 12 foreslås en meget betydelig udvidelse af det grundlag, der kan foranledige indførelse af restriktioner. Det skal fremtidig ikke blot være sundhedsmæssige, men også ernæringsmæssige og kvalitetsmæssige grunde, der af ministeren kan påberåbes som årsag til at opstille bestemte krav. Navnlig de kvalitetsmæssige grunde synes det mig vanskeligt at definere, medmindre man gør skridtet fuldt ud og ligestiller de kvalitetsmæssige grunde med de sundhedsmæssige og går til angreb på de underlødige næringsmidler, altså noget i retning af, hvad jeg før var inde på, men som jeg for mit vedkommende ikke tør anbefale at gøre i dette øjeblik. Det er naturligvis heller ikke lovforslagets mening at gå så vidt, idet det af bemærkningerne kan ses, at ændringen er foreslået af tydelighedshensyn. Jeg kan dog ikke indrømme, at man på den måde har opnået at gøre noget tydeligere, snarere tværtimod, men jeg går ud fra, at det vil kunne lykkes at komme til klarhed over rækkevidden af denne bestemmelse under et kommende udvalgsarbejde.

En anden ny bestemmelse indeholdes i § 8, stk. 2, hvorved restauranter inddrages under lovens område. Jeg kan ikke se nogen skellig grund til at modsætte sig, at re-